

VIRTUAL HABRUTA NIGHT

SHAARE ZION

Tonight's learning is Donated Anonymously רפואה שלמה לכל חולי עמו ישראל

Reproduced by Habruta Night Booklet with permission of the copyright holders, ArtScroll / Mesorah Publications, Ltd.

Design: mdkgraphicdesign@gmail.com

TOPIC DISCUSSION

The story of R' Akiva

From when is it permissible to conduct weddings?

The life of Rabbi Shimon Bar Yochai

Why do we celebrate his demise?

דלי ציפתא. מחללת: הזי מאי איכא. מעשה נסיס חוה נקיט: כון מזייה. היה מלקט התכן משערותיה: רבוצא דך ירושדים דדהבא. תכשיט של זהב שירושלים מלוייר בה. והכי עבד לה כדחיתה החורף: הוה גנו בי תיבנא. היו ישנים בין התבן שלא היו להם - נפרק במה אשה (שבת דף ננו.): אתא אדיהו אדמי דהון כאנשא. כדי

לנחם אותם ולהראות להם שיש עניים יותר מהס: דלא דמי לד. שאינו דומה לך ממשפחה חשובה כמותך: ואת להיכא. שלא היו לה בגדים ראויים: יודע צדיק נפש בהמתו. יודע הוא זה לן שנלטערתי בשבילו: שלי ושלכם שלה הוא. תורתי ותורתכם בשבילה היא שנתנה לי עלה למיזל לבי רב: אילא דספינתא. בכל ספינה היו עושין דמות איל מעך לנחש ולסימן שתהא הספינה קלה בהליכתה כאיל והיו ממלאין אותו דינרי זהב: וכון גווא. מיבה העשויה להלניע בחוכה ממון הספינה כדאמרינן (ר״ה ו.) בי גוא דרחמנא לשון אולר: וכזן ממרוניתא. פעס אחת הולרכו ר"ע ותלמידיו מעות והלכו אצל מטרוניתא אמרה לו לר"ע הריני מלווה אותך ותהיה אתה לווה והקב"ה וים ערבים בדבר קבע לה זמן לפרעון וכשהגיע זמנה הלכה אותה מטרוניתא על שפת הים אמרה רבש"ע גלוי וידוע לפניך שר"ע חולה ולא היה בידו לפרוע חובו ראה שאתה ערב בדבר מיד נשתטית בתו של קיסר ונטלה ארגז מלא אבנים טובות ודינרי זהב וזרקה לתוך הים והים הביאתו במקום שהיתה אותה מטרוניתה יושבת על שפת הים מיד נטלה אותו ארגז והלכה לה לימים נתרפא ר"ע ובא לו אלל ההיא מטרוניתא ומעותיו בידו לפרעון חובו אמרה לו חזרתי אלל הערב והוא פרע כל החוב והא לך מה שנתן לי יותר ומאותו ממון שהחזירה לו נתעשר ר"ע:

דדי ציפתא. הגביה המחללת שהיה יושב עליה: ואמר דיה דשדוחא. דאול לביתיה: חזי מאי איבא. ראה כמה עושר יש לי. שנעשה לו נס ונחמלא כל אותו מקום זהובים: ואיתנסיבת דיה בסיתוא. בימות

כרים וכסתות: קא מנקים ליה

תיבנא מן מזייה. היה מלקט התבן

משערו: אי הוי לי רמינא לך ירושלים

דדהבא. אם יהיה לי סיפוק שאתעשר

אעשה לך ירושלים של זהב בתי נפש

שמלויירת בכל ענייני ירושלים והיינו

דלי ציפתא ואמר ליה לשלוחא חזי מאי איכא שוהו לא ניחא לי דאיתהני בהדין עלמא דר עקיבא איתקדשת ליה ברתיה רבר) דכלבא שבוע שמע (בר) כלבא שבוע אדרה הנאה מכל נכסיה אזלא ואיתנסיבה ליה בסיתוא חוה גנו בי תיבנא הוה קא מנקים ליהם תיבנא מן מזייה אמר לה אי הואי לי רמינא ליך ירושלים דדהבא אתא אליהו אידמי להון כאנשא וקא קרי אבבא אמר להו הבו לי פורתא דתיבנא דילדת אתתי ולית לי מידעם לאגונה אמר לה ר' עקיבא לאנתתיה חזי גברא דאפילו תיבנא לא אית ליה אמרה ליה זיל הוי בי רב אזל (6) תרתי סרי שנין קמי דר' אליעזר ור' יהושע למישלם תרתי סרי שנין קא אתא לביתיה שמע מן אחורי ביתיה דקאמר לה חד רשע לדביתהו שפיר עביד ליך אבוך חדא דלא דמי ליך ועוד (כ) [שבקך] ארמלות חיות כולהון שנין אמרה ליה אי צאית לדילי ליהוי תרתי סרי שנין אחרנייתא אמר הואיל ויהבת לי רשותא איהדר לאחורי הדר אזל הוה תרתי סרי שני אחרנייתא אתא בעשרין וארבעה אלפין זוגים תלמידי נפוק כולי עלמא לאפיה ואף היא קמת למיפק לאפיה אמר לה ההוא רשיעא ואת להיכא אמרה ליה יודע צדיק נפש בהמתוח אתת לאיתחזויי ליה קא מרחן לה רבנן אמר להון הניחו לה שלי ושלכם שלה הוא שמע (בר) כלבא שבוע אתא

יו ואיתשיל על נידריה ואשתריי **דא**שתרי (ג) מן שית מילי איעתר רבי עקיבא מן כלבא שבוע מן אילא דספינתא דכל ספינתא עברין ליה (ד) מין עינא זימנא חדא אנשיוה על כיף ימא אתא הוא אשכחיה ומן גווזא דזימנא חדא יהיב ארבעה זוזי לספונאי אמר להו אייתי לי מדעם ולא אשכחו אלא גווזא על כיף ימא אתיוה ליה אמרו ליה (ס) עבידיי מרנא עליה אישתכח דהוה מלי דינרי דזימנא חדא מבעת ספינתא (י) וכולי עיסקא הוה מחית בההוא גווזא ואישתכח בההוא זימנא דמן דסרוקיתא™ ומן מטרוניתא

לו הקב"ה והים שהיה ביתה על שפת הים אמר לה ר"ע כן יהיה. כשהגיע הזמן חלה ר"ע ולא היה יכול להביא הממון יצאת אותה מטרוניתא על שפת הים ואמרה רבש"ע גלוי וידוע לפניך כי לך ולים הזה האמנתי מעותי. הכנים הקב"ה רוח שטות בלבו^ח של [בת] קיסר ונכנס' לבית גנזיו ונטלה קרטלית וזרקה לים והשליכה הים לפתח ביתה של אותה מטרוניתא ונטלתה ולאחר זמן הביא לה ר' עקיבא הממון ואמר לה אל יחר ליך שלא הבאחי לך הממון בזמן שקבטו שחליתי אמרה לו יהא הכל שלך שממוני בא לידי בזמנו וספרה לו כל המטשה ונתנה לו מתנות גדולות ופטרתו לשלום:

דאמרינן במסכת שבת (דף נט.) עיר ירושלים של זהב כדעבד ליה רבי עקיבא לדביתהו: אתא אדיהו קרא אבבא וכו'. עכד הכי משום קורת רוח להן דלדידיה לא היה לו אפילו תכן כמו להס: שפיר עביד דיך אבוך. דאריך מנכסיה: חדא דאה דמי דך. שהוא גרוע ממך. ועוד שמניחך באלמנות חיות שהרי הניחך כמה שנים (ז): יודע צדיק נפש בהמתו. אית דאמרי דאיהי הות ידעה דר' עקיבא הוה ואמרה ליה דלא מיתגניא בעיניה. ואית דאמרי דלא הות ידעה אלא הכי קא אמרה דלדיק לא מבזה לאינסי: שלי ושלכם שלה היא. על ידה הוא כל מה שלמדתי: מן שית מילי איעתר רבי עקיבא מן כלבא שבוע. דפליג ליה בנכסיה: ומן אילא דספינתא דכל ספינתא עבדין ליה מן עינא. עושין להן (n) מן אותו ענין של איל. ואית דגרסי מין עיינא ש היו עושין כמין לאן של עך והיו נותנים בו כספס: אנשיוה על כיף ימא. ששכחו לאותו איל על שפת הים ומלאו רבי עקיבא: ומן גווזא. תיבה: ארבעה זוזי לספונאי. ליורדי היס לריות: אייתו די מדעם. הכיחו לי שום דבר: (ט) מרגא עדיה. ימתין אדונינו עליו עד שנביא לך יתל: דזימנא חדא מבעה ספינתא. וכל ממונא דהוה בספינתא הוה מונח בההוא גוווא: ומן ממרוניתא. שפעם אחת הולרכו חכמים ממון הרבה לבית המדרש ושיגרו את ר' עקיבא אצל מטרוניתא אחת ולוה ממנה ממון גדול וכשנתנה לו אמרה לו מי יהיה לי ערב שתפרע לי לזמן

קבוע אמר לה מי שתרנה אמרה

וכזן

נדרים נ.

Having spoken of the poverty and the sacrifices of one great Tanna and his wife, the Gemara now speaks of the poverty and the sacrifices of another great Tanna and his wife: [8]

— The daughter of (Bar) Kalba Savua became betrothed to R' Akiva. — The daughter of (Bar) Kalba Savua heard about it, he threw her out of his house and according and אַרְרָה הְּנָאָה מִבֶּל נִבְטֵיה pronounced a vow prohibiting her to benefit from any of his possessions. [6] In spite of this, אַיְרָה בְּיִה בְּיִהְנָא אַיִּרְנָא אַיִּרְנָא וֹאִיתְנַסִיבָּה As a result of their poverty, they would sleep in the winter.

— As a result of their poverty, they would sleep in the straw shed, without pillows or mattresses. [8] אַמִר לָה תִּיבָנָא מִן מַוֹיָיָה [R' Akiva] would pluck the straw from her hair.

— אַמִר לָה יִרוּשָׁלִים דְּרַהָּבָא — He said to her, אִי הָוֵאי לִי, יִרוּשָׁלִים דְּרַהָּבָא — אָמֶר לָה יִרוּשָׁלִים דְּרַהָּבָא — As a result of their poverty and the called out at the door. אַמָר לָה יִרוּשָׁלִים דְּרַהָּבָא — Elijah the Prophet came, אִיְרָמֵי לָהוֹן בָּאֵנְשָׁא , — appearing to them in the guise of a person, אַמָר לָה "Please give me a little straw, אַמָר לָה "Elijah] said to them, הַרִילְיָר אִתְּתִי וְלֵיִת לִי מִיִּרַעֵם לְאַגוּנָה had I have nothing upon which to lay her down." אַמַר לָה "for my wife has given birth and I have nothing upon which to lay her down."

רַבִּי עֲקִיבָא לְאִנְתְּתִיה - R' Akiva said to his wife, to comfort her, רַבִּי עֲקִיבָא לַאָנְתְּתֵיה - "See, here is a person who lacks even straw!" [11]

The Gemara continues:

אָמְרָה לֵיה — She said to him: זיל הֵוֵי בֵּי רֵב "Go, be at the academy." קְּמִי קְרִי שְׁנִין רְרָבִי יְהוֹשֻׁעַ — [R' Akiva] went to the academy for twelve years, studying before R' Eliezer and R' Yehoshua. בְּמִי שְׁנִין שְׁנִין בּיְרָה שְׁנִין — At the conclusion of the twelve years, שְׁמֵע מִן אֲחוֹרֵי בִּיתִיה — he was returning home, לְּמִישְׁלֵם תַּרְתִּי לְּרְבִיתְהוּ — that a wicked approached, he heard from behind his house שְּפִיר עָבִיד לְּהָ חָד רְשָׁע לְּרְבִיתְהוּ "Your father did the right thing to you by banning you from his estate in order to dissuade you from this marriage. חְּדָּא דְלֹא בְּלֹא — Firstly, [your husband] is not your equal. בּמִי לִיךְ שְׁנִיךְ אַרְקֹלוּת חֵיוֹת בּוּלְהוֹן [3] — And furthermore, he has left you in a state of living widowhood for all these years! " אַמְרָה לִיה לֵיה בֹיִר שְׁנִין אָחָרְנֵיִיתָא — She answered him, אִי צָאִית לְדִילִי אִיָּה — "If he would listen to me, שְׁמִין בְּיָרְהַ בִּרְהֵי יְבִי שְׁנִין אָחָרְנֵיִיתָא — (R' Akiva) said to himself, אִי בְּשִׁר לִי רְשׁוֹתָא — הוֹאִיל וְיִהֶבָּת לִי רְשׁוֹתָא — in הִיִּרְת לַאֲחוֹרֵי, And turned and went bac to the academy, במבל שְׁרִי שְׁנִי שְׁרֵי שְׁנִי שְׁרֵי שְׁנִי שְׁרֵי שְׁנִי שְׁרָי שְׁנִי שְׁרָר עַׁמִר שְׁרֵי שְׁנִי שְׁרֵי שְׁנִי שְׁרָ בִּי שְׁנִי שְׁרֵי שְׁנִי שְׁרָ שִׁרִי שְׁנִי אָחָרְרֵייִתָּא — He turned and went bac to the academy, בּוֹה תַּרְתֵּי סְרֵי שְׁנֵי שְׁרֵי שְׁרֵי שְׁנִי שְׁרָ שִׁרִי שְׁנִי שְׁרָ שִׁרִי שְׁרָּר לַאֲחוֹרֵי. — and was there for another twelve years. [5]

The Gemara continues:

אָתָא בְּעֶשְׂרִין וְאַרְבְּעָה אַלְפִּין זוּגֵי תַּלְמִידֵי — He returned after another twelve years together with twenty-four-thousand pairs of students. [16] בְּפוֹלְ עֶלְמָא לְאֵפֵּיה — Everyone went out to greet him, וְאַף הִיא קַמַת לְמִיפַּך לְאַפִּיה — and [his wife] got up as well to go out and greet him. אָמֵר לָה הַהוּא רְשִׁיעָא — That wicked person said to her, וְאַף לְהֵיכָא

נדרים נ.

"And to where might you be going in those tattered clothes?" אָמְרָה לֵיה — She said to him, "וֹרֵע צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהָמְתּוֹ", — "A righteous one knows his animal's soul." [18] אָתַה — אָתָה — She came to the gathering and attempted to be seen by [R' Akiva,] קָא — She came to the gathering and attempted to be seen by [R' Akiva,] אָמֵר לְהוֹן — but the Rabbis, his students, were pushing her away. אָמֵר לְהוֹן בּיִּרְחָן לָה רַבְּנָן — "Leave her be! We all owe her a great debt of gratitude: שֻׁלָּיֶב שֶׁלָּהְ הוֹא — The Torah that is mine and the Torah that is yours is really hers."

The Gemara concludes the story:

of a **hart on the ship.** [23]

שָׁמֵע (בַּר) בַּלְבָּא שָׁבוּעַ — (Bar) Kalba Savua heard that a great man had arrived in town, but did not know it was his son-in-law. He decided that, after all these years, he would take advantage of the sage's presence and attempt to have his neder annulled. אָרָא וְאִירְשִׁיל עַל — He came and petitioned the sage for release from his vow prohibiting his daughter to benefit from his possessions. וְאִשְּׁרְבִיי וְאִשְּׁרְבִיי בִּיִּשְׁתְבִיי בּאַשְּׁרְבִיי וְאִשְּׁרְבִיי וְאִשְּׁרְבִיי וְאִשְּׁרְבִיי וְאִשְּׁרְבִי (R' Akiva) was permitted to benefit from his estate. [20] When Bar Kalba Savua realized the true identity of the sage, he gave R' Akiva half of his estate.

The Gemara relates that R' Akiva became wealthy from a number of sources: מן בַּלְבָּא הַיעָתּר רַבִּי עֲקִיבָא — From six sources R' Akiva became wealthy: מן בַּלְבָּא הַישִּה הַ הַבּי עֲקִיבָא (שְׁבוּע הַ הַבּי עֲקִיבָּא from his father-in-law (Bar) Kalba Savua; 2) — (מָן אַיָּלָא דִּסְפִּינְתָּא from the head

The Gemara relates the circumstances surrounding this:

דָכָל סְפִינְתָּא עָבְדִין לֵיהּ מִין עֵינָא — Because every ship was equipped with a figurehead in the semblance of a hart. [24] אַנְשִׁיוּהַ עַל בֵּיף וַמָּא — Once, the sailors forgot [the

- 13. He is not from as distinguished a family as you (*Ran*) for his forebears are converts to Judaism (see *Rav Nissim Gaon* to *Berachos* 27b and *Rambam*, *Introduction* to *Mishneh Torah*). Alternatively, he is not as wealthy as you (*Maharsha*).
- 14. So he must not love you (Shitah LeRan to Kesubos loc. cit.).
- 15. R' Chaim Shmulevitz understands our Gemara to be saying that R' Akiva went straight back to the academy and his studies without pausing to enter his home even for a few moments. He explains this by expounding on the value of *uninterrupted* Torah study: Twelve years and twelve years are not equal, in this context, to twenty-four years (see Sichos Mussar 5731 §16; see also Nidrei Issur).
- 16. See <u>Yevamos 62b</u> where it is stated that R' Akiva had 12,000 pairs of students; see <u>Mesoras HaShas</u>. (See <u>Yevamos 62b in Schottenstein edition, note 26</u>.)
- 17. In the version of this incident cited in <u>Kesubos (loc. cit.)</u>, her well-meaning neighbors suggested that

THE STORY OF THE WATER ON THE ROCK

אבות דרבי נתן

פרק ו

מה היה תחלתו של ר' עקיבא. אמרו בן ארבעים שנה היה ולא שנה כלום. פעם אחת היה עומד על פי הבאר אמר מי חקק אבן זו אמרו לו המים שתדיר נופלים עליה בכל יום אמרו לו עקיבא אי אתה קורא אבנים שחקו מים (איוב י"ד י"ט). מיד היה רבי עקיבא דן ק"ו בעצמו מה רך פסל את הקשה דברי תורה שקשין כברזל על אחת כמה וכמה שיחקקו את לבי שהוא בשר ודם מיד חזר ללמוד תורה. הלך הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות. א"ל רבי למדני תורה אחז רבי עקיבא בראש הלוח ובנו בראש הלוח. כתב לו אלף בית ולמדה. אלף תיו ולמדה. תורת כהנים ולמדה. היה לומד והולך עד שלמד כל התורה כולה. הלך וישב [לו] לפני רבי אליעזר ולפני רבי יהושע אמר להם רבותי פתחו לי טעם משנה. כיון שאמרו לו הלכה אחת הלך וישב לו בינו לבין עצמו אמר אלף זו למה נכתבה. בית זו למה נכתבה. דבר זה למה נאמר. חזר ושאלן והעמידן בדברים: רבי שמעון בן אלעזר אומר אמשול לך משל. למה הדבר דומה לסתת שהיה מסתת בהרים פעם אחת נטל קרדומו בידו והלך וישב על ההר והיה מכה ממנו צרורות דקות ובאו בני אדם ואמרו לו מה אתה עושה. אמר להם הרי אני עוקרו ומטילו בתוך הירדן. אמרו לו אי אתה יכול לעקור את כל ההר. היה מסתת והולך עד שהגיע

אצל סלע גדול נכנס תחתיו סתרו ועקרו והטילו אל הירדן וא"ל אין זה מקומך אלא מקום זה. כך עשה להם ר' עקיבא לר' אליעזר ולר' יהושע. אמר לו ר' טרפון עקיבא עליך הכתוב אומר מבכי נהרות חבש ותעלומה יוציא אור (איוב כ"ח י"א) דברים המסותרים מבני אדם הוציאם ר' עקיבא לאורה: בכל יום ויום היה מביא חבילה של עצים חציה מוכר ומתפרנס וחציה מתקשט בה. עמדו עליו שכניו ואמרו לו עקיבא אבדתנו בעשן מכור אותן לנו וטול שמן בדמיהן ושנה לאור הנר. אמר להם הרבה ספוקים אני מסתפק בהן אחד שאני שונה בהן ואחד שאני מתחמם כנגדן ואחד שאני ישן בהם: עתיד רבי עקיבא לחייב את כל העניים בדין שאם אומרים להם מפני מה לא למדתם [תורה] והם אומרים מפני שעניים היינו. אומרים להם והלא רבי עקיבא עני ביותר ומדולדל היה. ואם אומרים מפני טפינו אומרים להם והלא רבי עקיבא היו לו בנים ובנות אלא אומרים להם מפני שזכתה רחל אשתו: בן ארבעים שנה הלך ללמוד תורה סוף שלש עשרה שנה לימד תורה ברבים. אמרו לא נפטר מן העולם עד שהיו לו שולחנות של כסף ושל זהב ועד שעלה למטתו בסולמות של זהב. היתה אשתו יוצאה בקרדוטיו ובעיר של זהב. אמרו לו תלמידיו רבי ביישתנו ממה שעשית לה. אמר להם הרבה צער נצטערה עמי בתורה: How did Rabbi Akiva's illustrious career begin? It is said: He was 40 years old and he was an ignoramus. One day he was standing beside a well and he saw a stone there. The stone had tiny grooves in it. When he asked who had made the tiny grooves in this stone, he was told that it was the water that fell on it day after day. He thought for a while and asked himself: "Is my heart harder than a stone? If water can make tiny grooves in this stone, the words of the Torah can surely inscribe themselves on my heart."

Then and there he began to learn. What did he do? He took his son and together they studied Torah with little children. And he kept on learning until he knew the entire Torah.

That marked a turning point in Rabbi Akiva's life. He committed himself to Torah study and went on to become the greatest sage of his generation, with 24,000 students learning under him at one time.

THE 24,000 STUDENTS PASS AWAY

יבמות סב:

בשעה שיוצא דדרך. מקום קמפחוה לו באותה שעה יותר: תשוכתד. תלותך: ה"ג לא נצרכה אלא סמוך לווםתה. [אע"ג ^{וו}] דאמור רבנן (שבועות דף ימ:) חייב אדם לפרוש מאשתו וכו׳ מו ואפ״ה כשיולא לדרך יפקדנה: עונה. אם רגילה לראות ביום אסורה כל היום ואם רגילה לראות בלילה אסורה כל הלילה ⁽¹⁾: זה"מ. דחייב לפוקדה כי אזל לדבר הרשות אבל לדבר מצוה לא משום דטריד במלוה אי נמי מיטריד בתשמיש ויבטל ממלוה: יותר מגופו.

סנתנה (דף פה.) מית נהכי מקינו כיה נשואין דלה הוא בעילתו בעילת זנות∘: שנא' בבקר זרע את זרעך וגו' אמרו שנים והנושא את נת אחותו. פינש עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי לשנ"ס דס"ס גם אמיו אנל עקיבא מגבת עד אנטיפרם וכולן מתו בפרק אחומו נקט לפי שמשללמו נדנרים אחד מפני שלא נהגו בבוד זה לזה והיה ושכים שנושה בתה ור"ת הומר דדוקה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוםי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע והם הם

נקט בת אחותו לפי שהיא בת מזלו כדאמרי׳ " רוב בנים דומין לאחי האם ":

ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע והם הם המלוה הותרה אותה שעה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא בר אבא ואיתימא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי היא א"ר נחמן אסכרה אדר מתנא הלכה כרבי יהושע אמר רבי תנחום א"ר חנילאי הכל אדם

Another interpretation of this verse:

בי עקיבא אומר – R' AKIVA SAID: למד תוֹרָה בַּיַלְדוֹתוֹ – Even if one has Learned torah in his YOUTH, ילמוד תורה בוקנותו שו היו לו תלמידים בילדותו הוא HE SHOULD LEARN TORAH IN HIS OLD AGE. ביו לו תלמידים בילדותו — Even if one had disciples in his youth, יהיו לו הַלמִידִים בּוֹקנוֹתוֹ — HE SHOULD HAVE DISCIPLES IN HIS OLD AGE. "בַּבֹקר וְרֵע אֶת־וַרְעֶךּ וגוּ" — AS IT SAYS: IN THE MORNING SOW YOUR SEED, etc.

The Baraisa records that R' Akiva exemplified this principle himself:

אַמָרוּ — THEY SAID: שַנִּים עַשֶּׁר אֵלָף זוֹגִים הַלְמִידִים הַיוֹ לוֹ לְרָבִּי עַקִיבַא — R' AKIVA HAD TWELVE THOUSAND PAIRS OF DISCIPLES (26) מגבת עד אנטיפרט — extending from Gevas until antiparis (27) – מפני שלא נהגו כבוד זה לזה AND THEY ALL DIED DURING ONE PERIOD – וכולן מתו בפרק אחד BECAUSE THEY DID NOT TREAT EACH OTHER WITH RESPECT.[28] — AND THE WORLD was left barren of Torah עַר שֶׁבָּא רָבִי עֵקִיבָא אֱצֵל רַבּוֹתֵינוּ שֶׁבַּדַּרוֹם וֹשְׁנָאָה לָהֶם — until R AKIVA CAME TO OUR RABBIS IN THE SOUTH AND TAUGHT [THE TORAH] TO THEM. רבי מאיר ורבי יהוּדה דרי יוֹסִי וַרְבִּי אַלעוַר בַּן שׁמוּע — They were R' MEIR, R' YEHUDAH, R' YOSE, R' SHIMON, AND R' ELAZAR BEN SHAMUA, שְׁעַה שְׁעַה עוֹרָה אוֹתָה בֶם הֵעֵמִידוּ — AND IT WAS THESE later disciples who **UPHELD** the study of **TORAH AT THAT TIME.** [31]

More about this episode:

בולם מתו מפסח ועד עצרת — ALL [THE TWELVE THOUSAND PAIRS OF DISCIPLES] DIED BETWEEN PESACH AND SHAVUOS.[32] אַמֶּר רֶב חָמֵא בַּר אָבָא — Rav Chama bar Abba said, ואיתימא רבי חייא בר אבין — and others say that Rav Chiya bar Avin said: בוּלָם מָתוּ מִיתָה רַעָה — They all died an ugly death. אַמר רַב — What death was it? אַמר רָב בחמן אסכרה – Rav Nachman said: Askerah. [33]

- 28. The Midrash (*Bereishis Rabbah* 61:3) says that they were guilty of stinginess. This does not contradict our Baraisa. The disrespect they showed each other was an outward manifestation of their inner flaw, a stinginess of the spirit. Each student begrudged the others success in their studies. They allowed themselves to feel that another student's advancement in scholarship was somehow a setback to themselves. This in turn led to a feeling of dissatisfaction that others were learning Torah. A person who wishes that others should not be learning Torah or performing mitzvos is an enemy of the King. The students should have viewed the academy as a collaborative group, where each individual helps and is concerned for the other. Instead, their own selfishness was their downfall (*Sifsei Chaim* III pp. 44-48).
- 29. The Torah was forgotten [among the masses] (*Rashi*).
- 30. Midrashic sources include the names of other Tannaim who were among R' Akiva's later disciples: R' Yochanan HaSandlar, R' Eliezer ben Yaakov, R' Nechemyah, R' Chanina ben Chachinai and R' Eliezer the son of R' Yose HaGlili (see *Bereishis Rabbah* 61:3 and *Koheles Rabbah* 11:1).
- 31. [During the era of these Tannaim the Torah flourished again.]
- [R' Yisrael Salanter used to say: We see from here that sometimes four or five men can build an entire world (Or Rasaz, Bereishis, pp. 171-172).]
- 32. That is, the disciples began dying on the first day of the forty-nine days of the *Omer* counting period, which begins on the second day of Pesach. They stopped dying, according to a Midrash [cited by *Tos. Rabbeinu Peretz*; see also *Otzar HaGeonim, Teshuvos*], on the thirty-third day of the *Omer.* [See also *Rama, Orach Chaim* §693:1-2, with *Beur HaGra*.] Others, however, maintain that they continued dying until the thirty-fourth day of the *Omer.* [A version of this Baraisa states that they died from Pesach until the מַּבְּרוֹסִיִּי (roughly, *approach*) of Shavuos i.e. fifteen days prior to Shavuos (see *Bechoros* 58a). Hence, 49-15=34 (see *Responsa, Tashbetz* I §178).]

[The loss of twenty-four thousand Rabbinical scholars was, of course, a disastrous event in the history of the Jewish people. The consequences of this catastrophe are surely felt to our day.] This tragedy is mourned nowadays through certain universally accepted customs: People refrain from marrying and from taking haircuts during this period. [For more details, see *Shulchan Aruch, Orach Chaim* §693:1-2 and *Igros Moshe, Orach Chaim* vol. I §159.] Wedding festivities are inappropriate during these days because they are days of harsh judgment (*Rabbeinu Yerucham, Nesiv* 5:4, p. 37b).

[See Maharal (Chidushei Aggados) as to why the students of R' Akiva died between Pesach and Shavuos; see also Nesivos Olam, Nesiv HaTorah §12.]

^{33.} An inflammation of the throat that begins in the digestive tract [commonly identified as diphtheria] (see <u>Rashi to Shabbos 33a אַברה</u>, with *Targum HaLaaz*). It is the worst of the hundreds of forms of death (<u>Berachos 8a</u>). Askerah is particularly dehumanizing because it blocks the victim's power of speech (Maharal, Ben Yehoyada).

WHAT OCCURRED ON LAG BA'OMER?

Monday night, will mark the 33rd day of the Omer (commonly known as Lag Ba'Omer), which is celebrated amid great joy. Tachanun (confessional prayer found after the Amidah) is omitted, for it marks the day when the secrets of the Torah were revealed, Rabbi Shimon bar Yochai was saved from his death sentence and Rabbi Akiva started teaching his five students that would eventually spread the Torah to the rest of the world. As we have already discussed in previous years, this is based on the words of the Poskim, the saintly Ari z"l, and Maran Ha'Chida.

בליל שני יחול יום ל"ג לעומר, שעושים בו שמחה יתירה, ואין אומרים בו תחנון (וידוי ונפילת אפיים), משום שהוא יום שנתגלו בו סתרי תורה, ובו ניצול רבי שמעון בר יוחאי מעונש מיתה, ובו התחיל רבי עקיבא ללמד את חמשת תלמידיו שהפיצו את התורה בכל העולם, וכמו <u>שהארכנו</u> כבר בשנים שעברו בביאור הדברים, מדברי הפוסקים רבינו האר"י ומרן החיד"א.

MOURNING CUSTOMS ON LAG BA'OMER

Regarding all of the customs of mourning that have been customarily observed during the *Omer* period (due to the passing of the students of Rabbi Akiva), for instance, abstaining from getting married, taking haircuts, and shaving, there is a dispute among the *Poskim* whether these customs must be observed until the 33rd day of the *Omer* or until the 34th day of the *Omer* (i.e. the morning of the 34th).

The custom of the *Ashkenazim* is to permit weddings beginning from the night of the 33rd of the *Omer*, for they are of the opinion that Rabbi Akiva's disciples ceased dying on the 33rd of the *Omer*. This is indeed the ruling of the *Rama* (Chapter 493) in the name of several *Rishonim* (including the author of the *Sefer Ha'Manhig*) who have accepted by way of oral tradition that the students of Rabbi Akiva stopped dying on the 33rd day of the *Omer*. Some *Ashkenazim* have the custom to permit weddings even from the night of the 33rd of the *Omer*.

Nevertheless, the Sephardic custom is to abstain from holding weddings or taking haircuts until the morning of the 34th day of the *Omer*, which falls out this year, 5780, this coming Wednesday morning, G-d willing.

כל מנהגי האבלות שנוהגים בהם בימי העומר (מחמת פטירתם של תלמידי רבי עקיבא), וכגון מה שנהגו שלא לשאת אשה, ושלא להסתפר ולהתגלח וכיוצא בזה, נחלקו הפוסקים אם יש להזהר בדברים אלה עד ליל ל"ג לעומר, או שיש להזהר בכל אלו עד ליום ל"ד לעומר (כלומר, ביום ל"ד לעומר בבוקר).

ומנהג האשכנזים, שהם נושאים נשים החל מליל ל"ג לעומר, מפני שהם סוברים שתלמידי רבי עקיבא פסקו למות ביום ל"ג לעומר, וכך פסק הרמ"א (סימן תצ"ג), שכך כתבו כמה ראשונים (ומהם בעל ספר המנהיג), שקבלה בידם שביום ל"ג פסקו מלמות, ואף בליל ל"ג לעומר יש מהאשכנזים שנוהגים להקל לשאת אשה.

אבל מנהג הספרדים ובני עדות המזרח, שאין נושאין נשים, ולא מסתפרים, עד ליום ל"ד לעומר בבוקר, כלומר, בשנה זו (תש"פ), ביום רביעי הבא עלינו לטובה בבוקר.

The reason why we customarily abstain from these things until the 34th of the *Omer* is based on the words of the Sefer Ha'Manhig (page 72b, authored by Rabbeinu Avraham bar Natan Ha'Yarchi, the Ra'avan, who lived in Lonil and passed away in the year 4975 [1215]) in the name of Rabbeinu Zerachya Ha'Levi (the *Ba'al Ha'Maor*) who found in an early manuscript found in Spain, that all of Rabbi Akiva's students passed away from Pesach until "Half of Shavuot," and this refers to half of the period prior to Shavuot, which is thirty days, as the Mishnah tells us, "One must begin to inquire about the laws of Pesach thirty days before the holiday,; thus, half of thirty is fifteen days before the holiday of Shavuot. Several other Rishonim write accordingly. Thus, if we subtract fifteen from the forty-nine days between Pesach and Shavuot, the difference is thirty-four. Nevertheless, beginning from the morning of the 34th day of the Omer, it is already permissible to hold weddings, for regarding mourning, the rule is "A portion of the day is considered like the entire day,, and since some of the 34th day has already passed, one need not continue to observe the mourning customs.

May the merits of Rabbi Shimon bar Yochai and his son, Rabbi Elazar, protect us all and may we all merit repenting fully and taking part in the Final Redemption, speedily and in our days, Amen. טעם הדבר שאנו נזהרים במנהגי האבלות עד ליום ל"ד לעומר, מבואר על פי מה שכתב בספר המנהיג (דף עב עמוד ב, חיברו רבי אברהם ברבי נתן הירחי הראב"ן, שחי בלוניל ונפטר בשנת תתקע"ה 5121) בשם רבינו זרחיה הלוי (הרז"ה בעל המאור) שמצא כתוב בספר קדמון הבא מספרד, שכל תלמידי רבי עקיבא מתו "מפסח ועד פרוס עצרת", ומאי פרוס, (כלומר, מה הכוונה "בפרוס"?), פורסא, פלגא (דהיינו "פרוס" פירושו חצי מהתקופה שקודמת לשבועות) כדתנן, שואלין בהלכות הפסח קודם הפסח שלושים יום, ופלגא דידהו, (וחצי משלושים יום), דהיינו ט"ו יום קודם עצרת (קודם חג השבועות). וכן כתבו עוד מרבותינו הראשונים, וביארו שאם נסיר חמשה עשר מארבעים ותשעה יום שבין פסח לעצרת נשארו שלושים וארבעה ימים, ומכל מקום ביום ל"ד לעומר בבוקר, כבר מותר לשאת אשה משום שמקצת היום ככולו לענין אבילות, וכיון שכבר עבר קצת מיום ל"ד אין צריך יותר לנהוג אבילות.

ויהי רצון שזכותם של רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו תעמוד לנו ולכל ישראל, ונזכה לתשובה שלימה וגאולה קרובה, אמן.

HALACHA

Chacham Ovadia Yosef rules that under extenuating circumstances, such as when the wedding cannot be held on a different day, one may get married on the night after Lag Ba'Omer (the night of the 34th day of the Omer). Preferably, however, one should not get married until the night after the 34th of the Omer. This is indeed the Minhag. (See Hazon Ovadia, Yom Tob, page 254.)

Lag Ba'Omer is observed as a festive day to celebrate the great contribution of Rabbi Shimon Bar Yochai in authoring the Zohar and thereby making a profound impact upon the world. As such, even though we refrain from haircutting until after Lag Ba'Omer, it is permissible to listen to music on Lag Ba'Omer only in order to celebrate the occasion. Otherwise, music is forbidden until the 34th day.

שבת לג:

שהם אוכלין דברים שאינן מתוקנין: בן גרים. בן גר וגיורת סיס: של אומה זו. רומיים: שווקין. סדר מושב שווקי עיירות וחולותיהן: וסיפר דבריהם. לחלמידיו מו לחביו ואמו ולא להשמיען למלכות ונשמעו על ידו למלכות: יתעדה. להיות ראש המדברים: איברי להו חרובא. לאכול פירותיו ועינא דמיא לשתות: בחדא. בחול שהיו פושטין בגדיהם שלא יבלו ומכסין ערותן בחול: כרבי. חורשים: ועוסקין בחיי שעה. דאפשר על ידי נכרים והקב"ה מחלק מזון וריוח לעושי רלונו: משפט רשעים בגיהנם י"ב חדש. שנאמר (ישעיה סו) ואשם לא תכבה והיה מדי חדש בחדשו ומדי אף חדשים למינוי שלהן לי והאי ודאי בפושעי גיהנס משחעי דכחיב לעיל מיניה וילאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי הכי תני לה בסדר עולם (פ״ג): די דעודם. בעוסקי תורה אני ואתה: תרי מדאני. חבילות של הדם להריח בשבח: מדאני. כמו מעדנות כימה (איוב לם): אריך. מחקן ומחליק: פידי. בקעים סדקים מחמת החול: וקמצווחו ליה. לר׳ שמעון שהדמעות מלוחין ומכאיבין את המכה בתחלתן: אתקין מילתא. כדרך שעשה יעקב כשנילול מיד עשו: שלם בגופו. שנתרפא מצלעתו: שדם בתורתו. שלא שכח תלמודו" מפני טורח הדרך: תיקן להם. דברי תן ותנייה. ולי נרחה מויקן את חלקת השדה" לשון תיקון:

גדיים הממושכנין על הרועים ש"מ אף על לשון הרע נמי קאמר ש"מ ואמאי קרו ליה ראש המדברים בכל מקום דיתבי רבי יהודה ורבי יוםי ורבי שמעון ויתיב יהודה בן גרים גבייהו ∘פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן של אומה זו תקנו שווקים תקנו גשרים תקנו מרחצאות ר' יוםי שתק נענה רשב"י ואמר כל מה שתקנו לא יתקנו אלא לצורך עצמן תקנו שווקין להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמן גשרים ליטול מהן מכם הלך יהודה בן גרים "וסיפר דבריהם ונשמעו למלכות אמרו יהודה שעילה יתעלה יוםי ששתק יגלה לציפורים שמעון שגינה יהרג אזל הוא ובריה משו בי מדרשא כל יומא הוה מייתי להו דביתהו ריפתא וכווא דמיא וכרכי כי תקיף גזירתא •א"ל לבריה יס נשים דעתן קלה עליהן דילמא מצערי לה ומגליא לן אזלו משו במערתא איתרחיש ניסא איברי להו חרובא ועינא דמיא והוו משלחים מנייהו והוו יתבי עד צוארייהו בחלא כולי יומא גרסי ∘בעידן צלויי לבשו מיכסו יומצלו והדר משלחי מנייהו כי היכי דלא ליבלו אמר מאן • במערתא אתא אליהו וקם אפיתהא דמערתא אמר מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובמיל גזירתיה נפקו חזו אינשי דקא כרבי וורעי אמר י מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה י כל מקום שנותנין עיניהן בשנת נשכח יצח כל נשר אף הנדונים מיד נשרף יצתה בת קול ואמרה להם להחריב עולמי יצאתם חיזרו למערתכם - כו כמשמע מה שכחת למינוי שלהם הדור אזול איתיבו תריםר ירחי שתא אמרי ⁰ משפט רשעים בגיהנם י״ב חדש יצתה בת קול ואמרה צאו ממערתכם נפקו כל היכא דהוה מחי ר' אלעזר הוה מסי ר"ש אמר לו בני די לעולם אני ואתה בהדי פניא דמעלי שבתא חזו ההוא סבא דהוה נקים תרי מדאנים אסא ורהים בין השמשות אמרו ליה הני למה לך אמר להו לכבוד שבת ותיסגי לך בחד חד כנגד יוכור וחד כנגד יישמור א"ל לבריה חזי כמה חביבין מצות על ישראל יתיב דעתייהו שפוע ר' פנחם בן יאיר חתניה^ה ונפק לאפיה עייליה לבי בניה^ה הוה קא אריך ליה לבישריה חזי דהוה ביה פילי בגופיה הוה קא בכי וקא נתרו דמעת עיניה וקמצוחא ליה א"ל אוי לי שראיתיך בכך א"ל אשריך שראיתני בכך שאילמלא לא ראיתני בכך לא מצאת בי כך דמעיקרא כי הוה מקשי ר"ש בן יוחי קושיא הוה מפרק ליה ר' פנחם בן יאיר תריםר פירוקי לסוף כי הוה מקשי ר"פ בן יאיר קושיא הוה מפרק ליה רשב"י עשרין וארבעה פירוקי אמר הואיל ואיתרחיש ניסא איזיל אתקין מילתא דכתיב יי ויבא יעקב שלם ואמר רב שלם בגופו שלם בממונו שלם בתורתו חויהן את פני העיר אמר רב ממבע תיקן להם ושמואל אמר שווקים תיקן להם ור' יוחנן אמר מרחצאות תיקן להם אמר איכא מילתא דבעי לתקוני אמרו ליה איכא דוכתא דאית ביה ספק מומאה

In the Baraisa quoted above, R' Yehudah was introduced as ראש הַמרַבְּרִים בָּכַל מָקוֹם, the first of the speakers in every place. The Gemara now questions how he received this unusual appellation:

בכל מַקום – And why did they call him "the first of the speakers in every place"?

The Gemara relates how this occurred:

דיתבי רבי יוחד ורבי יוסי ורבי שמעון — It once happened that R' Yehudah, R' Yose, and R' Shimon ben Yochai were sitting together, ניתיב יהורה בן גרים גַבויהו — and Yehudah ben Gerim אמן was sitting next to them. פַּתַח רָבִי יָהוּדָה וְאָמֵר — R' Yehudah opened the discussion and said: בַּמָה נָאִים מַעֲשֶׁיהַן שֶל אומָה וּ "How admirable are the deeds of this nation! [I.e. the Romans, who ruled Eretz Yisrael at the time.] תקנו שווקים —

Throughout the land, **they have established marketplaces,** קנו גְּשָׁרִים — **they have established bridges** over waterways, תְּקְנוּ מֶּרְחֲצָאוֹת — and **they have established bathhouses!**"

עַבָּה יוֹסֵי שָׁתַק — Upon hearing R' Yehudah's praise of the Roman occupation, R' Yose remained silent. בַּעָנָה רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְאָמֵר R' Shimon ben Yochai, however, answered him and said: בַּלְ מַה שֶּׁתְּנְנוֹ לֹא תִּקְנוֹ לִא מִיִּרְנוֹ לִא תִּקְנוֹ לִא תִּקְנוֹ לִיחוֹשׁיִב בָּהֶן בְּהֶן בִּהָן בַּהֶן עַצְּמָן — They established marketplaces in order to quarter harlots therein; מְּרְחַבְּאַמִּרוֹ בְּהֶן עַצְּמָן — they made bathhouses in order to beautify their own bodies; גְּשָׁרִים בְּהֶן מַבְּהֶן בִּהֶן בְּהֶן בִּהֶן בִּהֶן בִּהֶן בִּהֶן בִּהֶן בִּהָן בִּהָּן בִּהָן בִּהָּן בּהָּן בּהָּן בִּהָּן בּהָּן בִּהְּן בִּהְּנִים — and they built bridges in order to collect tolls from those who traverse them."

The Gemara relates the aftermath of this discussion:

עמר בי מִדְרָשָׁא — Upon hearing that a death sentence had been passed upon him, [R' Shimon ben Yochai] and his son, R' Elazar, ran away and hid in a study hall. בָּל בּל הַנוֹיָא וְבוֹיָא וְבוֹיָא וֹבְרַכִּי — Every day, [R' Shimon's] wife would bring them רְיִפְיָא וְבְרָכִי — bread and a small pitcher of water, and they would eat this to sustain themselves. בִּי הְקִיף גְּוִירְתָא — When, however, the decree intensified, i.e. the Romans escalated their hunt for the fugitives, אָמֵר לֵיה לְבְרֵיה — "The minds of women are easily swayed; בּילְּהָ עֲלֵיהֶן — "The minds of women are easily swayed; בּילִה בְּלָהְ עֲלֵיהֶן — perhaps [the Romans] will torture [your mother] and she will reveal our hiding place to them."

With this consideration in mind, the two sought out a more secure hiding place, whose location would be unknown even to R' Shimon's wife:

אָזְלוּ טָשׁוּ בִּמְעָרְתָּא — They then went and hid themselves in a cave. Food was thus no longer brought to them, אִיבְרִי לְהוּ חָרוּבָא וְעֵינָא — but a miracle happened אִיבְרִי לְהוּ חָרוּבָא וְעֵינָא — and a carob tree and a spring of water were created for them, and they drew their sustenance from these sources. [27]

The Gemara recounts their daily routine in hiding:

They would shed their clothes וְהָווּ מַשְּׁלְחֵי מָנֵייהוּ בְּחָלָא — In and would sit covered in sand up to their necks. בּוֹלֵי יוֹמָא גָּרְכֵי — All day long they would study together, בּוֹלֵי יוֹמָא בְּעִידֵן צַלוּיִי לָבְשׁוּ מִיבַּטוּ וּמְצַלוּ הַּמְצַלוּ — and when the times for prayer arrived, they would dress, cover themselves, and pray. וַהֲדֵר מַשְׁלְחֵי מָנֵייהוּ — Then, they would return and shed their clothes, immersing themselves in sand once again, בִּי הֵיכִי — so that [their clothes] would not wear out from prolonged use.

The Gemara continues:

אָתָגוּ בְּמְעָרְתָּא — They dwelled secluded in the cave for twelve years. אָתָא הַמְעָרְתָּא הַמְעָרְתָּא — Then, one day, Elijah the prophet came and stood at the mouth of the cave, אַמֵר — and he proclaimed: מַאן לוֹּדְעֵיהּ לְבֵר יוֹחֵי דְמִית קִיסֶר — "Who will inform the son of Yochai that the Caesar has died, וּבְטִיל גְּוִירְתֵיה — and that the decree has been annulled?" נְפְקוּ — R' Shimon ben Yochai and his son heard this, and they emerged from the cave.

אַמֵּר — As they ventured back to civilization, they saw some people הַּדְּבֶּא בָּרְבֵי וְוָרְעֵי — הְדָּא בָּרְבֵי וְוָרְעֵי — Angered by this, [R' Shimon ben Yochai] declared: עַנִּיחִין חַיִּי עוֹלָם וְעוֹסְקִים בְּחַיִּי שָׁעָה — "[These people] are forsaking the pursuit of the life of the World to Come, and occupying themselves instead with the concerns of the transitory life!" (30) בָּל מָקוֹם שֶׁנוֹתְנִין עֵינֵיהֶן עִינֵיהֶן — And thereafter, everywhere [R' Shimon ben Yochai and his son] would cast their gaze, מִיִּד נִשְּׁרָף בָּתְ קוֹל וְאָמְרָה לָהֶם וֹלְהָוֹן חַלְּיִי עִינִיהֶן שִׁינִיהָן סַּלְּיִר עִוֹלְמִי וְצָאתֶה בַּת קוֹל וְאָמְרָה לָהֶם heavenly voice rang out and proclaimed to them: יְצָאתֶה בַּת קוֹל וְאָמֶרָה בִּת קוֹל וְאָמֶרָה בִּת עוֹלְמִי וְצָאתֶה בַּת עוֹלְמִי וְצָאתֶה בַּת עוֹלְמִי וְצָאתֶה בּת עוֹלְמִי וְצָאתֶר תְבֶם Return to your cave!"

קדור אָווֹל — So [the two] went and returned to the cave, הָרוֹר יִרְחֵי שַׁתָּא — and dwelled there another twelve months, a full year in all. אָמְרֵי — At that point, they said to themselves: מִשְׁפֵּט רְשָׁעִים בַּגֵּיהִנֹּם שְׁנֵים עָשֶׁר חֹדֶשׁ — The sentence of evildoers in Gehinnom endures for no more than twelve months; [32] perhaps our sentence has expired by now as well. יַצְתָה בַת קוֹל וְאָמְרָה — A heavenly voice then rang out and proclaimed: צְאוֹ מְמְעַרַהְּבֶּם — "Emerge from your cave!"

The Gemara recounts their second return to civilization:

בּפְקּוּ — They emerged from the cave, and again encountered people seeking their livelihood through ordinary means. בָּל הֵיכָא דַהְוָה מְחֵי רַבִּי אֶלְעֻוִר — This time, though, everywhere R' Elazar would destroy something through his fiery gaze, הַנְה מַפִּי רַבִּי שִׁמְעוֹן — R' Shimon, his father, would heal it. אַמָר לוֹ [33] — Presently, [R' Shimon said to R' Elazar]: בְּנִי דַי לְעוֹלֶם – "My son, the world has enough total devotees of Torah study in you and me alone; we need not hold others to our standard of devotion and diligence."

The Gemara continues:

(R' Shimon and his son] saw a certain old man וְּרָהִיט מְּרֵי מְּרָאנֵי שִׁבְּיִט הְּרֵי מְרָאנֵי אָסָא — who was clutching two bundles of myrtles, אַמְרוּ לֵיה — and was running home with them as twilight descended. אַמְרוּ לֵיה — They said to him: הְנִי לָמָה לָךְ — "These myrtle bundles; for what do you need them?" אַמְר לְהוּ — He answered them: הְנִי שַׁבְּּר יִשְׁבְּּר בְּחָד — "They are in honor of the Sabbath." וְתִיסְנֵּי לָךְּ בְּחַד — [R' Shimon and his son] questioned: "But could you not have sufficed with just one bundle?" וְתִיסְנֵּי לָבְּר בְּתָד — He answered them: "One is for zachor, and one is for shamor." אַמִר לִיהּ לִבְרָיִה בְּנֶנֶד שָׁמוֹר הַבְּרָיִה מְצְּנֶר מִיְלִיה בְּנֶנֶד הַבְּרָיִה בְּנֶנֶד חָבִיּרִין מִצְּוֹר עַל יִשְּׂרָאֵל — "Look how cherished the mitzvos are to the Jewish people; each nuance of the law they celebrate separately!" — And they were appeased.

QUESTION

Why are we happy with Rabbi Shimon's demise?

חזון עובדיה

חזון הלכות ספירת העומר וימי הספירה עובדיה רעג

מב. נוהגים להרבות בשמחה ביום ל"ג לעומר שהוא יום הילולא של רבי שמעון בר יוחאי. ואין אומרים בו תחנונים. ויש נוהגים לערוך לימוד בליל ל"ג לעומר, במנין, וללמוד שבחי רבי שמעון בר יוחאי המפוזרים בש"ם ובזוהר הקדוש. ומנהג יפה הוא^{ם)}.

שתלה דבר זה בזמן הספירה, יוצא מזה שלאחר הספירה מותרים במלאכה.] וע"ע במועד לכל חי (סימן ה אות כב) ובערוך השלחן (סימן ה). תצג). ובשו"ת בית אבי חלק ד (סימן ה). ובשו"ת משנה הלכות חלק ח (סי' רמו). ע"ש. ולכן אין להחמיר על נשים המתפרנסות ממלאכת סריגה ותפירה וכיו"ב.

ם) עיין בשער הכוונות (דף פו ע"א) בענין ההילולא של ל"ג לעומר. וראיתי בשואל ומשיב חמישאה שכתב לתמוה על המנהג בזה, דאדרכה היו מתענים כיום פטירת הצדיקים וכו'. (וכן תמה על ההדלקה שעושים במירון וכז'. וכבר קדמו בזה החתם סופר חיו"ד סימן רצג). ועיין בשו"ת מים חיים רפפורט (חאו"ח סוף סימן כב) מה שכתב ליישב. וע"ע בשו"ת שם אריה (סימן יד), שכתב המעם שעושים הילולא ביום ל"ג לעומר, כי ידוע מה שאמרו בשבת (לג:) שגזרה מלכות הרשעה גזר דין מות על רבי שמעון בר יוחאי, ונעשה לו נם שנחבא במערה, וניצל מחרב רעה של מלכות הרשעה, ולזכר הגם עשו יום פטירתו שהיתה כדרך כל הארץ שהוא ביום ל"ג לעומר, יום הילולא משתה ושמחה על הנס שעשה לו השי"ת. ומתאספים סביב לקברו, ושם יתנו צדקות ה'. וכמו שכתב רש"י ביבמות (קכב.) בשם תשובת הגאונים, דכל הנך ריגלי דאמוראי, היינו יום שנפטר בו אדם גדול, שקובעים אותו לכבודו, ומדי שנה בשנה באותו יום מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביכות המקום ההוא, ומושיבים ישיבה על קברו. ע"ש. והפרי חדש (סי' תצג)

כתב, שהשמחה ביום ל"ג לעומר על אותם חמשה תלמידים שהעמיד ר' עקיבא, שנשארו חיים וקיימים לפליטה גדולה, והפיצו אור התורה לכל ישראל. ע"ש. ועיין למרן החיד"א בספר מראית העין (בליקוטים סוף סימן ז) שכתב, שאמנם בספר פרי עץ חיים כתב שפטירת רשב"י היתה בל"ג לעומר, אך כבר נודע שנפל עירבוב וטעות סופר בנוסחאות כתבי האר"י, והנוסחא האמתית היא מ"ש מהר"ש ויטאל, שהאריך כסוד ימי העומר בשער הכוונות, ולא בא בפיו לומר שיום ל"ג לעומר הוא יום פטירת רשב"י וכו'. ע"ש. ובספר טוב עין (סימן יח, לסי' תצג) כתב, דאפשר דמה שעושים שמחה בל"ג לעומר משום שר' עקיבא התחיל אז לשנות לרשב"י ור' מאיר ור' יוסי, ויאור להם שהחזיר עטרת התורה ליושנה הילכך עושים שמחה וכו'. ע"ש. ובשדי חמד (מע' ארץ ישראל אות ו) בד"ה וע"פ האמור, כתב, שמה שנהגו לעשות הילולא לרשב"י בל"ג לעומר מפני שנסמך ביום זה, כמ"ש בספר זכר דוד (פרק לח), ושנתגלו סתרי תורה על ידו. ושכן כתבו גאוני מבריא בדורו. ועיין בשו"ת יביע אומר חלק ג (חאו"ח סוף סימן יא). ועיין בחידושי דינים של רבני ירושת"ו כסוף ספר חיים וחסד (אות ג). וע"ע בספר ויקרא אברהם (דף קכג ע"ג אות ב). וכשו"ת בית המדרש (סימן ג). (ובספר עורה שחר מערכת ל' אות יג כתב שעל פי המדרש באותו יום התחיל המן לרדת לישראל. ע"ש). וענין הלימוד של ליל ל"ג לעומר, כן כתב החיד"א במורה באצבע (אות רכג) ובטוב עין (סימן יח לסימן חצג).

Most people commonly refer to Lag Ba'Omer as being the day that Rabbi Shimon bar Yochai passed on. However, Sho'el U'Meshiv expressed Hagaon wonder about this, for if so, we should not be joyful at all as one does not rejoice about the demise of the righteous! Nevertheless, the Responsa Shem Aryeh writes that the reason why we rejoice on this day is because of what the Gemara)Shabbat 33b) writes that the evil kingdom had decreed death upon Rabbi Shimon bar Yochai and a miracle occurred and hid in a cave and was saved from certain death by the hands of the wicked Romans. We must therefore celebrate joyously on the day he departed from this world in a natural way in order to give thanks for the miracle that happened to him.

Regarding the actual idea that Rabbi Shimon bar Yochai passed away on Lag Ba'Omer. Maran Ha'Chida writes that it is incorrect that Rabbi Shimon passed away on this day and whoever says so is mistaken. He proves this from the teachings of Hagaon Rabbeinu Shmuel Vital who writes lengthily about the deep secrets of the Omer period and especially Lag Ba'Omer and he does not mention once that this day is the anniversary of Rabbi Shimon bar Yochai's passing. He therefore writes that the reason for the joy and celebration on this day is possibly because Rabbi Akiva began teaching his five pupils who rejuvenated the world by disseminating their

מקובל בפי כל, כי יום ל"ג לעומר הוא יום פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי, אולם הגאון בעל ה"שואל ומשיב" תמה על כך, שאם יום זה הוא יום פטירת רבי שמעון, לא היה לנו לשמוח כלל ביום זה, כי מה שמחה יש בפטירת הצדיקים? אולם בשו"ת שם אריה כתב שהטעם שעושים שמחה ביום זה, הוא מפני שנודע מה שאמרו בגמרא במסכת שבת (לג:) שגזרה מלכות הרשעה גזר דין מות על רבי שמעון בר יוחאי, ונעשה לו נס שנחבא במערה וניצל מחרב רעה של מלכות הרשעים, ועל כן יש לנו לעשות שמחה ביום בו יצא מן העולם כדרך כל הארץ, להודות לה' על הנס שנעשה לו.

ולעצם הדבר מה שאמרנו שביום ל"ג לעומר נפטר רבי שמעון בר יוחאי, כתב רבינו מרן החיד"א, כי באמת אין הדבר נכון שרבי שמעון נפטר בל"ג לעומר, וטעות היא ביד מי שאומר כן, והוכיח כן ממה שהמהר"ש ויטאל האריך הרבה מאד בענין סוד ימי העומר ויום ל"ג לעומר, ולא בא בפיו שיום זה הוא יום פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי. ועל כן כתב שאפשר כי עיקר השמחה ביום זה היא על כך שבאותו היום התחיל רבי עקיבא ללמד את חמשת תלמידיו שהחיו את העולם בהפיצם תורה בכל מקום, וממעיין זה אנו יונקים עד עצם היום הזה. וכן הגאון בעל "פרי חדש" כתב, כי עיקר השמחה ביום ל"ג לעומר היא על אותם התלמדים של רבי עקיבא שנשארו חיים והם הפיצו תורה לכל העולם, ומכיון שמיום זה נשארו אלו התלמידים לפליטה, לכן עושים שמחה גדולה.

Torah all over the world and this spring indeed gave us life until this very day. Similarly, Hagaon Peri Chadash writes that the primary reason for rejoicing on this day is because of the students of Rabbi Akiva who stayed alive and spread Torah to the entire world. Since from this day on these students stayed among the living, therefore we hold festivities on this day.

Some customarily visit the grave of Rabbi Shimon bar Yochai on the day of Lag Ba'Omer and to pray and read as much Tehillim as they can there. However, every individual must think deeply before performing any action to see if it will indeed be worthy before Hashem. Thus, before one decides to visit the graves of the righteous on Lag Ba'Omer, one must evaluate whether this is indeed worthwhile in all aspects.

The Sefer Sedeh Chemed writes that on the day of *Lag Ba'Omer*, the secrets of the Torah were revealed by Rabbi Shimon bar Yochai. This was also the day that Rabbi Shimon received Semicha (ordination). It is for this reason that we rejoice on this day. He writes that the Torah scholars in Teveria in his generation wrote likewise.

יש שנהגו לעלות לקברו של רבי שמעון ביום ל"ג לעומר, ולהרבות שם כמה שניתן בתפילות ותחנונים וקריאת פרקי תהלים. וכבר אמרו רבותינו, (בבבא בתרא דף עח ע"ב), בואו חשבון, בואו ונחשב חשבונו של עולם, הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עבירה כנגד הפסדה. כלומר, על כל אדם לחשוב ולהתבונן לפני שהוא עושה מעשה, עד כמה מעשיו נכונים לפני ה'. ועל כן כל אדם לפני שיחליט לעלות ביום ל"ג לעומר לקברי לפני שיחליט לעלות ביום ל"ג לעומר לקברי הצדיקים, יחשוב ויתבונן היטב, אם כדאי הדבר מכל הבחינות, שלא יצא שכרו בהפסדו.

בספר שדי חמד כתב, שביום ל"ג לעומר נתגלו סתרי תורה על ידי רבי שמעון בר יוחאי, וביום זה נסמך רבי שמעון, ועל כן עושים שמחה ביום זה. והביא שכן כתבו גאוני טבריא בדורו.

Rabbeinu Chaim Vital (principle pupil of the holy Arizal) writes: "I have seen my master, the Arizal, visit the graves of Rabbi Shimon bar Yochai and his son Rabbi Elazar on the day of Lag Ba'Omer. He and his entire family stayed there for three days. This was during the first time that he arrived from Egypt (the Arizal lost his father at a young age and he and his mother went to live with his uncle in Egypt). However, I do not know if at that point he was an expert in the tremendous wisdom he gleaned afterwards. Rabbi Yonatan Sagis has told me that before I had gone to learn by my master, Rabbeinu Ha'Arizal took his young son there along with his entire family and it was there that he shaved his son's head in accordance with the known custom. He made there a day of joy and feasting. I have written all of this in order to show that there is a source for the aforementioned custom."

Hagaon Harav Yonah Navon *zt"l* (Rebbe of Maran Ha'Chida) writes that the custom in the holy city of Jerusalem has become to hold joyous festivities when a child receives his first haircut because of the Mitzvah of not cutting the hair on the side of the head (side locks) completely and by doing so, the Mitzvah of "Do not round off the corners of your head" is fulfilled.

כתב המהרח"ו (רבינו חיים ויטאל, תלמיד רבינו האר"י), ראיתי למורי האר"י ז"ל שהלך לקבר רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו ביום ל"ג בעומר, וישב שם הוא וכל אנשי ביתו שלושה ימים, וזה היה בפעם הראשונה שבא ממצרים (כי רבינו האר"י התייתם מאביו בעודו ילד רך, והלך עם אמו לגור אצל דודו בארץ מצרים) אבל איני יודע אם היה אז בקי ויודע בחכמה הנפלאה שהשיג אחר כך, והרב רבי יונתן סאגיש העיד לי, שקודם שהלכתי ללמוד אצל מורי ז"ל, הוליך רבינו האר"י את בנו הקטן לשם עם כל אנשי ביתו, ושם גילחו את ראשו כמנהג הידוע, ועשה שם יום משתה ושמחה, וסיים רבינו המהרח"ו, שם יום משתה ושמחה, וסיים רבינו המהרח"ו,

והגאון רבי יונה נבון (רבו של מרן החיד"א, שכמעט ולא הניח פסקן כמותו, והיה מגדולי רבני ירושלים, והיה חסיד ומקובל, ונפטר בעון הדור בן ארבעים ושבע שנים בשנת תק"י, 1660) כתב שנתפשט המנהג בעיר הקודש ירושלים, להרבות בשמחה בתספורת הראשונה של ילד קטן, בשביל חיבוב המצוה של הנחת פאות הראש, דהיינו שלא גוזזים לגמרי השערות שבצידי הראש, ובכך מקיימים מצות "לא תקיפו פאת ראשכם".